

*Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
ul. Powstańców Wielkopolskich 1a*

Załącznik

do uchwały Nr 80/VIII/2024

Rady Miasta Ciechanów

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla miasta Ciechanów
na 2025 rok**

Ciechanów, grudzień 2024 r.

I. Wstęp

Z uwagi na swą doniosłą rolę społeczną, instytucja rodziny jest chroniona i wspierana przez szereg przepisów prawa krajowego i międzynarodowego. Zgodnie bowiem z art. 18 Konstytucji RP rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, zaś według art. 72 Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Na gruncie międzynarodowym zaś prawa rodziny i poszczególnych jej członków zabezpieczają m.in.: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Konwencja o Prawach Dziecka oraz Światowa Deklaracja w Sprawie Dzieci.

W XXI wieku mikrostruktura, jaką stanowi rodzina, narażona jest na liczne niebezpieczeństwa. Są nimi przede wszystkim: łatwy dostęp do dóbr, powszechność Internetu, wszechobecność mediów, a także ukierunkowanie na nieustanne powiększanie zasobów materialnych. Wszystko to powoduje, że społeczeństwo się atomizuje, ludzie oddalają się od siebie, w dobrach materialnych i wirtualnej rzeczywistości szukając substytutów bezpieczeństwa i bliskości. W konsekwencji zanikają bezpośrednie kontakty, a ludzie, również w rodzinach, oddalają się od siebie.

Problemem równoległym do powyżej zasygnalizowanych jest fakt, iż w społeczeństwie funkcjonują rodziny niezaradne życiowo, nierzadko dotknięte problemem alkoholizmu, bezrobocia, czy choroby. Okoliczności te w wielu przypadkach destrukcyjnie wpływają na funkcjonowanie rodziny jako całości, prowadząc niejednokrotnie do zachwiania ról pełnionych w niej przez poszczególne osoby.

Trudnościami ostatnich czasów, z którymi dodatkowo przyszło się mierzyć społeczeństwu w Polsce była niedawna pandemia Covid-19 i trwająca wojna w Ukrainie. Obie okoliczności, wywołując globalne skutki polityczne, ekonomiczne i społeczne, bezsprzecznie wpłynęły i nadal wpływają na poczucie bezpieczeństwa, spokoju i komfortu większości z nas, istotnie je obniżając.

Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny (wynikające z nadmiaru dóbr lub z ich braku, spowodowanego m.in. pogorszeniem ogólnej sytuacji ekonomicznej, społecznej i zdrowotnej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

na świecie) niejednokrotnie mogą być pośrednią przyczyną przemocy domowej. Przez wiele lat przemoc rodzinna była tematem wstydlivym, w przypadku którego brakowało społecznego przyzwolenia czy też „klimatu”, by mówić o nim głośno i publicznie. Z tego powodu przemoc rodzinną często nazywano „przemocą czterech ścian”. Niewielka była również wiedza społeczeństwa na temat tego zjawiska, jego mechanizmów i strat, które powodują zachowania przemocowe, zarówno u osób doświadczających agresji, jak i u stosujących przemoc członków rodziny. Najlepszym podsumowaniem ogromnie szkodliwego wpływu przemocy na funkcjonowanie rodziny są słowa Ireny Pospiszyl, pedagoga resocjalizacyjnego, profesora Akademii Pedagogiki Specjalnej, specjalizującej się w problematyce osób pokrzywdzonych przemocą: *„Stosowanie przemocy w rodzinie godzi w jej istnienie, nie służy jej stabilności, osłabia jedność, narusza wiele praw i wolności osobistych oraz utrudnia prawidłowe funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie”*. Przemoc jest zjawiskiem społecznym: gdy dotknie jedną osobę, cierpi na tym zwykle nie tylko ona sama, ale także jej najbliższe, rodzinne otoczenie.

Tworzenie spójnego i sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozpoczęło się w Polsce w 2005 r. od uchwalenia Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W preambule do Ustawy określono, iż jej celem jest przede wszystkim zwiększenie skuteczności działań zapobiegających przemocy w rodzinie. Mając powyższe na względzie, Ustawodawca nałożył zadania w tym zakresie na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego, angażując tym samym wiele różnych podmiotów w pomoc zarówno osobom doznającym przemocy, jak i tym, które przemoc stosują.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- ✓ opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej ochrony osób doznających przemocy domowej,
- ✓ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- ✓ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

- ✓ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Dla skutecznego i efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej niezbędna jest aktywna współpraca i zaangażowanie wielu służb, instytucji i osób fizycznych (świadków oraz samych osób doznających przemocy). Ideą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest bowiem wielokierunkowość działań podejmowanych na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy.

Przemoc nie może być tajemnicą konkretnej rodziny, czy społeczności. Nie wolno również poddać się powszechnie obowiązującym stereotypom dotyczącym przemocy domowej, w tym m.in., że dotyczy ona wyłącznie wybranych, patologicznych środowisk rodzinnych, obciążonych trwałym bezrobociem czy alkoholizmem. Przemoc w swojej „uniwersalności” nie zna granic, może dotknąć wszystkich bez względu na płeć, wiek, wykształcenie, status społeczny i materialny.

Osobą doświadczającym przemocy domowej często towarzyszy wstyd, tak przynajmniej czują ci, którzy jej doświadczają. Największy lęk budzi w nich to, że konsekwencją zgłoszenia się po pomoc nie będzie szybka izolacja sprawcy, co może powodować, że sprawca będzie się na nich mścił. Sytuacja dotyczy dorosłych jak i dzieci, dla których jest ona szczególnie niebezpieczna, ponieważ, to one kształtują świat i przenoszą znane wzorce na grunt własnych doświadczeń. Znęcanie się psychiczne, krzyki, wulgaryzmy, niszczenie czyjegoś poczucia wartości, niemożliwe do spełnienia standardów zachowania i osiągnięć w nauce tworzą blizny, z którymi dzieci nie zawsze w życiu dorosłym są w stanie się uporać. Osoby doświadczające przemocy czują się bezradne i wstydzą się sytuacji, w której się znaleźli.

Dostrzegając powagę problemu przemocy w rodzinie oraz realne zagrożenia będące jej bezpośrednim następstwem, trzykrotnie (w 2010, 2020 i 2023 roku) istotnie znowelizowano ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dążąc tym samym do wzmocnienia skuteczności ochrony osób doświadczających przemocy oraz zwiększenia efektywności działań kierowanych do sprawców zachowań agresywnych.

Ustawowa definicja przemocy jest bardzo szeroka. Zgodnie z jej brzmieniem przemoc może przybierać różne formy, rodzaje oraz skutki.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
PRZEMOC FIZYCZNA	Kopanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, użycie broni palnej, popychanie, odpychanie, bicie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni palnej, przypalanie papierosem, ubezwładnianie, szczypanie, policzkowanie	Utrata zdrowia bądź uszkodzenie ciała: zasinienia bądź urazy na szyi, rękach, gardła, zadrapania, stłuczenia, poparzenia. Choroby w wyniku powikłań i stresu, brak poczucia bezpieczeństwa powodujące ciągłym lękiem, utratą nadziei, bezsenność, napady paniki, objawy somatyczne.
PRZEMOC PSYCHICZNA	Zastraszanie, groźby, wyśmiewanie poglądów religijnych itp., wyzywanie, ośmieszanie, poniżanie, upokarzanie, szantażowanie, zawstydzanie, wmawianie choroby psychicznej, inwigilacja, krytykowanie, stałe ocenianie, ograniczanie kontaktów z przyjaciółmi i rodziną, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania się, prowokowanie do kłótni, manipulacja emocjonalna, używanie agresji werbalnej w celu utrzymania kontroli nad ofiarą.	Brak poczucia własnej wartości i godności, zaburzenia nastroju, lękowe (depresja), zaburzenia osobowości, zespół stresu pourazowego, strach o swoje życie, skutki somatyczne, bezsenność, wycofanie społeczne
ZANIECHANIE	Brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony najbliższych, pozbawienie jedzenia, ubrania, brak pomocy w chorobie, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej.	Zniszczenie poczucia bezpieczeństwa, wartości i godności.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Pozbawienie osoby dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.	Zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, całkowita zależność finansowa, dyskryminacja, izolacja społeczna, „stracone dzieciństwo”, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, uniemożliwienie ofierze podjęcia pracy, okradanie, odbieranie zarobionych pieniędzy, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	Narusza nietykalność cielesną, przedmiotowe traktowanie, zachowanie zmuszające do czynnego bądź biernego udziału w czynnościach seksualnych, naruszające jej godność, gwałt.	Ból, cierpienie, obrażenia fizyczne, zaburzenia osobowości, obniżona samoocena, utrata poczucia atrakcyjności i godności, oziębłość, unikanie zaburzenia, lęk, strach, wycofanie emocjonalne.

II. Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanowa stanowią:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2024 r., poz. 1673),
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.),
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta", (Dz.U. z 2023 poz. 1870),
- 4) uchwała Nr 712/LXX/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- 5) zarządzenie Nr 122/2023 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 19 września 2023 r. w sprawie składu Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz akty prawne stanowiące podstawę działalności poszczególnych służb, instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, tworzących wspólnie system przeciwdziałania ww. zjawisku,
- 6) ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest ściśle skorelowany z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów, przewidującym działania na rzecz zapobiegania przemocy domowej oraz pozostaje w zgodzie z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów w 2024 r.

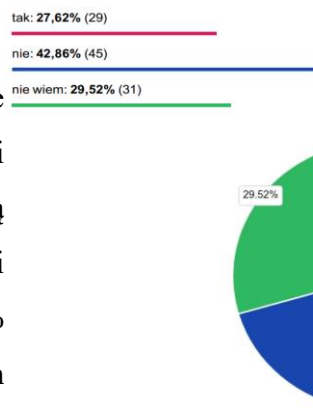
Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki. Może ona przyjmować różne formy: przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie jak również cyberprzemoc, która obejmuje ona szeroki zakres działań, takich jak zastraszanie, poniżanie, hejt itp.

Niniejsza część Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej została sporządzona na podstawie badania pt: „Diagnoza problemów Społecznych Miasta Ciechanów”, przeprowadzonego przez „Ogólnopolską Grupę Badań Społecznych”. Badanie kwestionariuszowe zostało przeprowadzone na przełomie sierpień – wrzesień 2024 roku w celu oszacowania skali zjawiska występującego problemu społecznego na terenie miasta Ciechanowa, w którym uczestniczyło 821 osób w tym 105 dorosłych mieszkańców, 396 uczniów klas 4 – 6, 320 uczniów klas 7 - 8.

Diagnoza lokalna dorosłych mieszkańców Miasta Ciechanów.¹

1) Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Mieszkańcy zostali zapytani czy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją najwięcej ankietowanych 42,86%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 29,52% badanych, a najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 27,62% wskazało odpowiedź „tak”.

2) Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy?

¹ Ogólnopolska Grupa Badań Społecznych (2024), diagnoza Problemów Społecznych Miasta Ciechanów. Kraków.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **70,48%** (74)

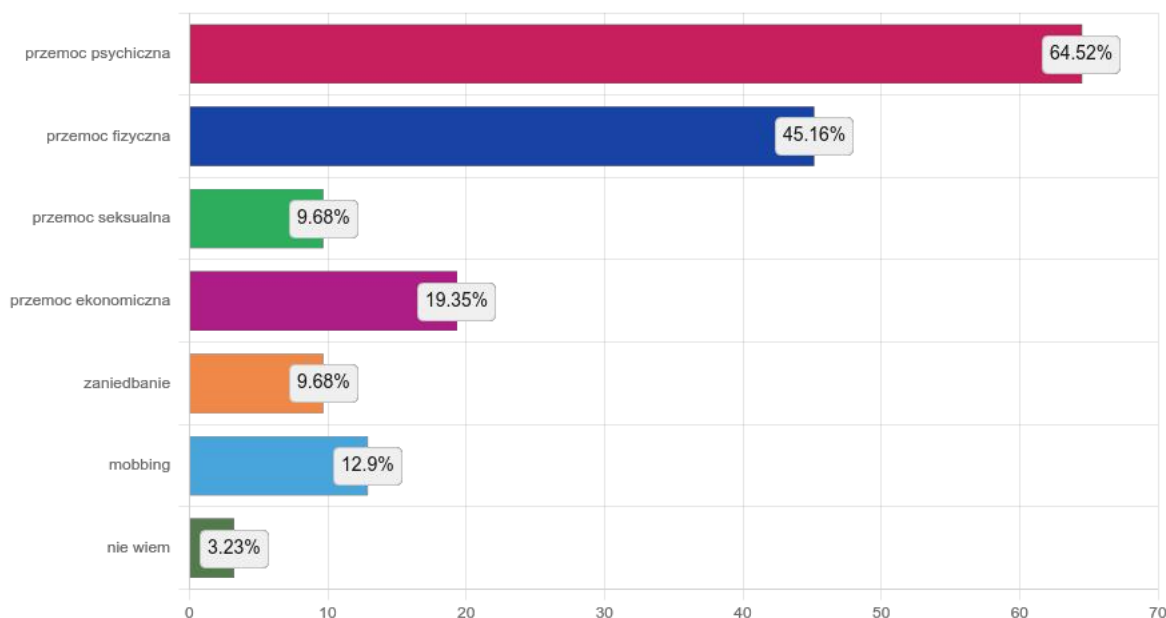
doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **3,81%** (4)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **2,86%** (3)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **22,86%** (24)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy” - (70,48%). Jednakże, pojawiły się odpowiedzi mieszkańców, którzy wskazywali, iż zdarzyło im się doświadczyć przemocy: „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” (22,86%), „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” (3,81%), a także „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” (2,86%) ankietowanych.

3) Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

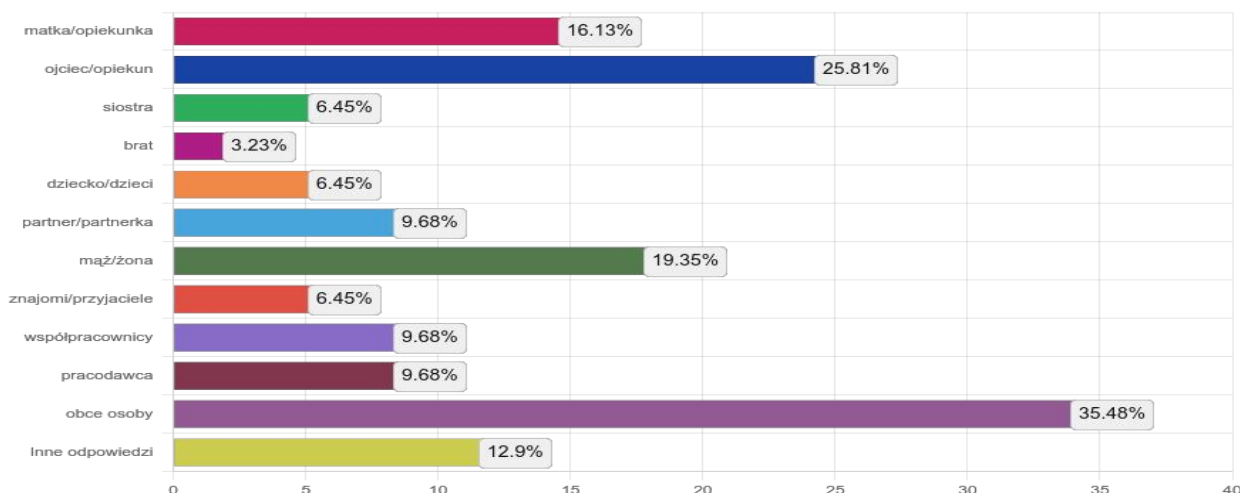

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, pytani o jej rodzaj, zaznaczyli różne formy, gdzie najczęściej wymienianą była „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

udzieliło 64,52% osób. W dalszej kolejności uczestnicy badania wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 45,16%, „przemoc ekonomiczna” 19,35%, „mobbing” - 12,9%, „przemoc seksualna” - 9,68%, „zaniedbanie” - 9,68% oraz „nie wiem” – 3,23%.

4) Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Z opinii badanych najczęściej sprawcami przemocy jest „mąż/żona” (19,35%), „matka/opiekunka” (16,13%), „Inne odpowiedzi” (12,9%), „partner/partnerka” (9,68%), „współpracownicy” (9,68%), a także „pracodawca”(9,68%). Rzadziej wskazywano na: „siostra” (6,45%), „dziecko/dzieci” (6,45%) oraz „znajomi/przyjaciele” (6,45%).

5) Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy: 91,43% (96)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: 0,95% (1)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: 2,86% (3)

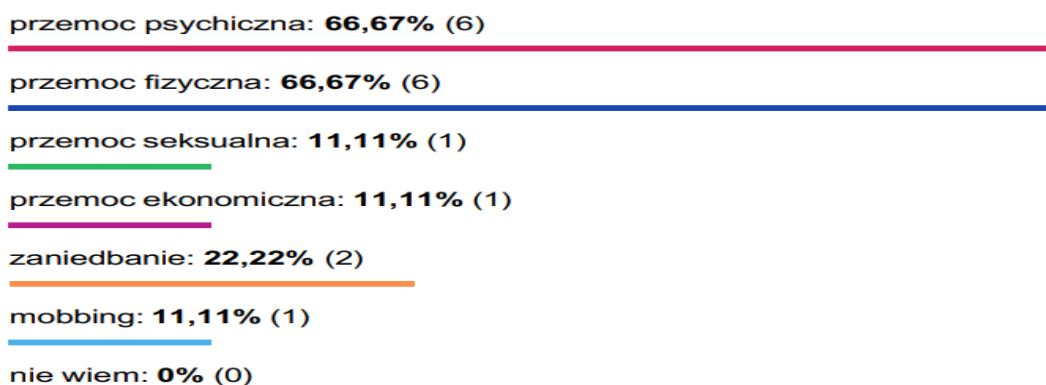
stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: 4,76% (5)

Z powyższego zestawienia wynika, że większość respondentów – 91,4 % wskazywała odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy”, spośród 105 badanych osób.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

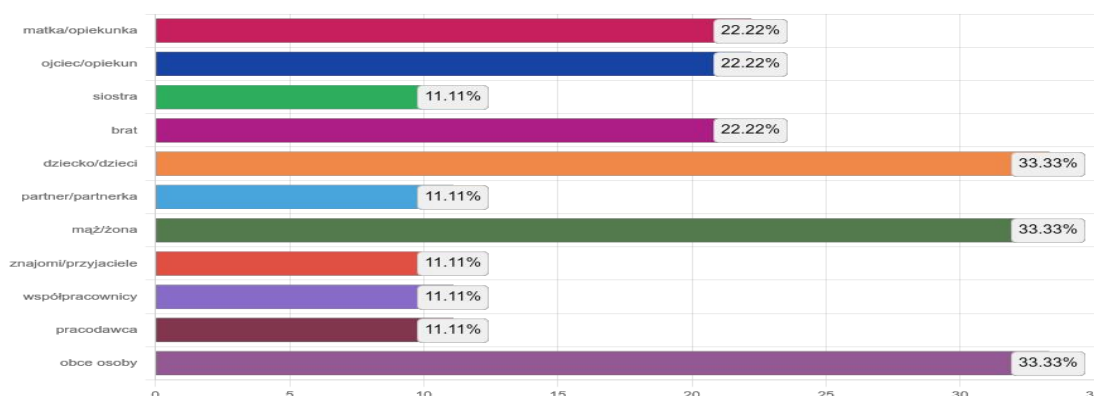
Drugie pytanie czy „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” (4,76%), „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy” (2,86%), a także „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 0,95% ankietowanych. Te wyniki sugerują, że większość badanych nigdy nie była osobami stosującymi przemoc wobec innych, jednak istnieje mniejsza grupa osób, które przyznały się do stosowania przemocy w stosunkowo niedawnym okresie.

6) Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” (66,67%), „przemoc fizyczna” (66,67%), „zaniedbanie” (22,22%), „przemoc seksualna” (11,11%), „przemoc ekonomiczna” (11,11%), a także „mobbing” (11,11%).

7) W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

33,33 %, „dziecko/dzieci”- 33,33 %, „obce osoby”-33,33 %, „matka/opiekunka” (22,22%), „ojciec/opiekun” (22,22%), „brat” (22,22%), „siostra” (11,11%), „partner/partnerka”

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

(11,11%), „znajomi/przyjaciele” (11,11%), „współpracownicy” (11,11%) oraz „pracodawca” (11,11%).

8) Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

nie byłem/am pod wpływem: **88,89%** (8)

alkohol: **11,11%** (1)

narkotyki: **11,11%** (1)

dopalacze: **11,11%** (1)

Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem żadnych wymienionych substancji w momencie stosowania przemocy została wskazana przez 88,89 % osób, niektórzy badani wskazywali na: „alkohol” (11,11%), „narkotyki” (11,11%), a także „dopalacze” (11,11%). Te wyniki sugerują, że istnieje powiązanie między stosowaniem przemocy, a zażywaniem substancji odurzających, zwłaszcza odpowiedź dotycząca substancji takiej jak „alkohol”, co podkreśla znaczenie edukacji oraz działań prewencyjnych dotyczących używania substancji odurzających w celu zmniejszenia ryzyka przemocy.

9) Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **6,67%** (7)

nie: **79,05%** (83)

nie wiem: **14,29%** (15)

Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 79,05 % osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 14,29 % badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 6,67 % -wskazało odpowiedź „tak”.

10) Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **11,43%** (12)

nie: **68,57%** (72)

nie wiem: **20%** (21)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” (68,57%) - co jest pozytywnym sygnałem. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem”, którą zaznaczyło 20% badanych, a najmniej spośród ankietowanych, tj. 11,43% wskazało odpowiedź „tak”. Odpowiedzi mieszkańców sugerują, że większość nie popiera stosowania kar fizycznych w kontekście wychowywania dzieci, co może wynikać z rosnącej świadomości negatywnych skutków takiej praktyki.

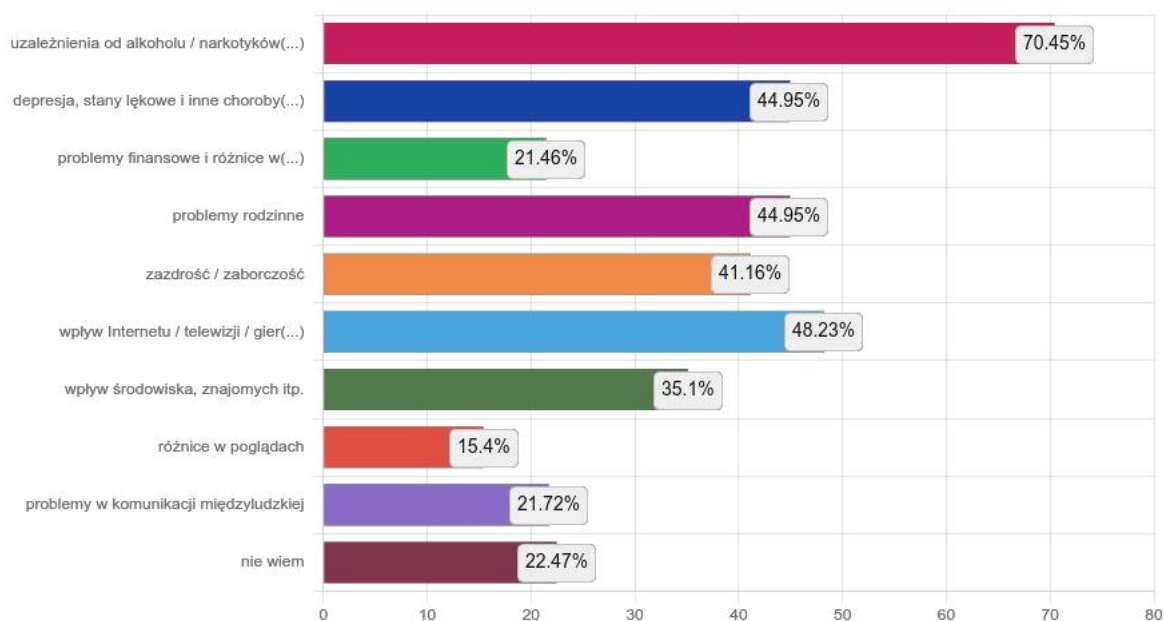
Dostrzegając problematykę przemocy istotne jest zwrócenie uwagi na przemoc i cyberprzemoc wśród dzieci i młodzieży w szkołach, które ulegają wpływom innych osób. Okres pandemii umożliwił łatwy dostęp do Internetu i był idealnym momentem do uzależnień od nowych technologii, wiążących ze sobą trwałe ubytki zdrowotne u niektórych osób. W ostatnich latach, z powodu rozwoju technologii, przemoc wśród młodych ludzi w świecie wirtualnym stała się również poważnym zagrożeniem.

Problem przemocy – dzieci klas IV – VI ciechanowskich szkół podstawowych

W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI) w której wzięło udział 396 uczniów w tym 226 dziewcząt i 170 chłopców

- 1) Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu / narkotyków / dopalaczy” - 70,45% osób oraz „wpływ Internetu / telewizji / gier komputerowych itp.” - 48,23% badanych. Rzadziej wskazywano na: „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 44,95% badanych uczniów, „problemy rodzinne” - 44,95% osób, „zazdrość / zaborczość” - 41,16% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 35,1% ankietowanych, „nie wiem” - 22,47% respondentów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 21,72% osób, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 21,46% ankietowanych uczniów, „różnice w poglądach” - 15,4% ankietowanych.

2) Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : 33,33% (132)

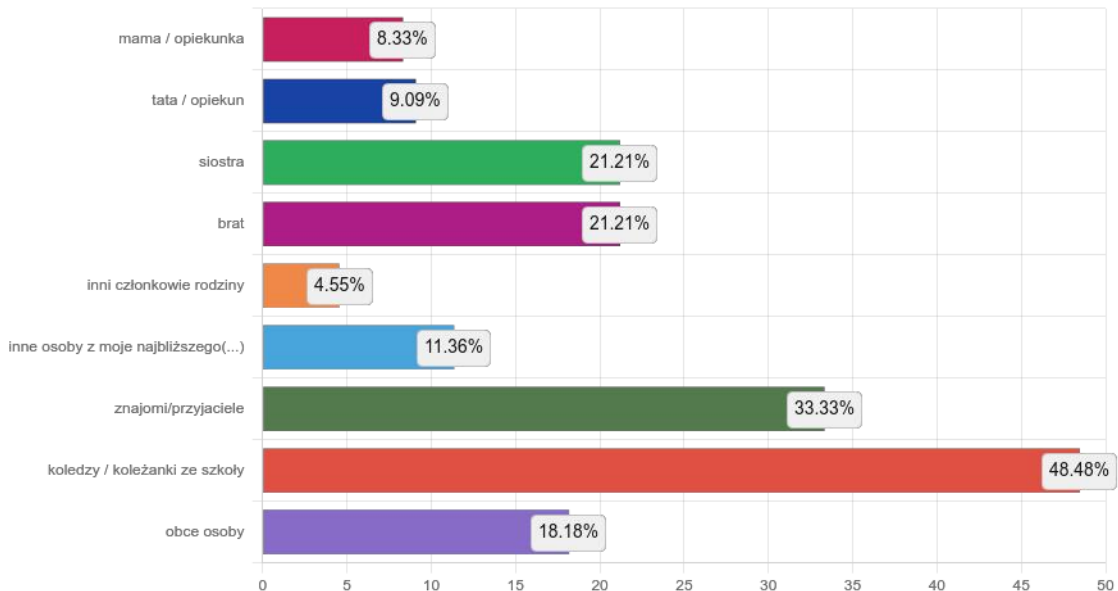
nie: 66,67% (264)

Następnie uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badania wykazują, że 33,33% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 66,67%, nie miała takiego doświadczenia. Pomimo tego, że większość uczniów nie doświadczyła nigdy

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

przemocy, istnieje potrzeba podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz świadczenia wsparcia i edukacji w zakresie radzenia sobie z sytuacjami przemocy.

3) Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Uczniów zapytano, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (48,48%). Następnie wskazywano na: „znajomi/przyjaciele” - 33,33% badanych, „siostra” - 21,21% badanych uczniów, „brat” - 21,21% osób, „obce osoby” - 18,18% respondentów, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 11,36% ankietowanych, „tata / opiekun” - 9,09% respondentów, „mama / opiekunka” - 8,33% osób, „inni członkowie rodziny” - 4,55% ankietowanych uczniów.

4) Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. : **55,3%** (73)

ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **56,82%** (75)

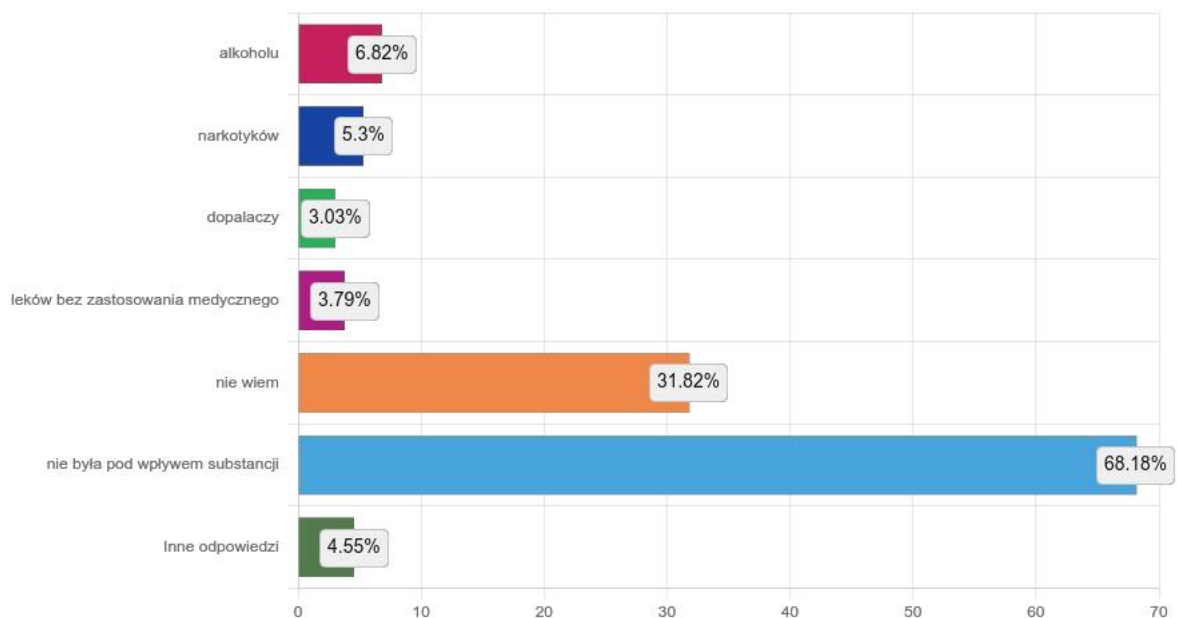
ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **9,85%** (13)

ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **9,85%** (13)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 56,82% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - 55,3% uczniów, „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 9,85% ankietowanych uczniów, a także „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 9,85% osób.

5) Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Inne odpowiedzi:

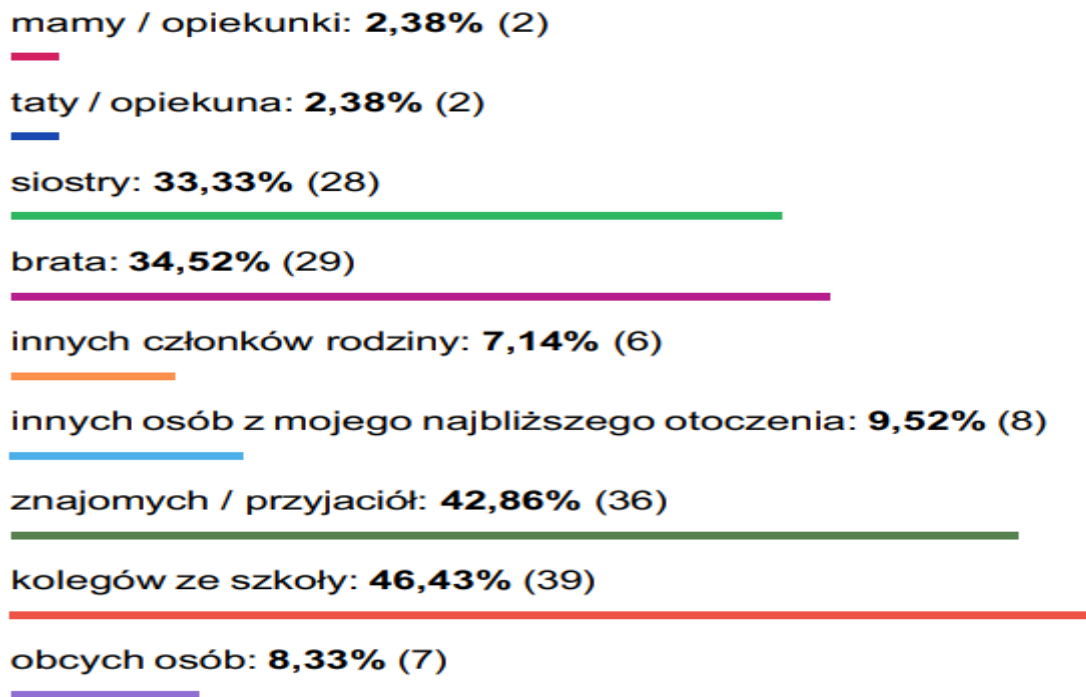
- granie za dużo w fortnite,
- środki uspokajające,
- papierosów,
- była pod wpływem agresji,
- była agresywna wobec mnie, tak było i jest zawsze, ona mnie bije jest niegrzeczna, ciągnęła mnie za nogi,
- (brak lub odpowiedź nieczytelna).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 68,18% osób oraz „nie wiem” - 31,82% badanych, a także „alkoholu” - 6,82% badanych uczniów, „narkotyków” - 5,3% osób, „Inne odpowiedzi” - 4,55% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 3,79% ankietowanych.

6) Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

mamy / opiekunki: 2,38% (2)

taty / opiekuna: 2,38% (2)

siostry: 33,33% (28)

brata: 34,52% (29)

innych członków rodziny: 7,14% (6)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: 9,52% (8)

znajomych / przyjaciół: 42,86% (36)

kolegów ze szkoły: 46,43% (39)

obcych osób: 8,33% (7)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 46,43% osób oraz „znajomych / przyjaciół” wybrało ją 42,86% badanych. Rzadziej wybierano: „brata” - 34,52% 88 badanych uczniów, „siostry” - 33,33% osób, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 9,52% respondentów, „obcych osób” - 8,33% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 7,14% respondentów, „mamy / opiekunki” - 2,38% osób oraz „taty / opiekuna” - 2,38% uczniów.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

7) Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

groziłeś/aś, zastraszales/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.: **32,14%** (27)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **71,43%** (60)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **7,14%** (6)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 71,43% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszales/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzales/aś itp.” - 32,14% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 7,14% ankietowanych uczniów.

8) Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: 42,93% (170)

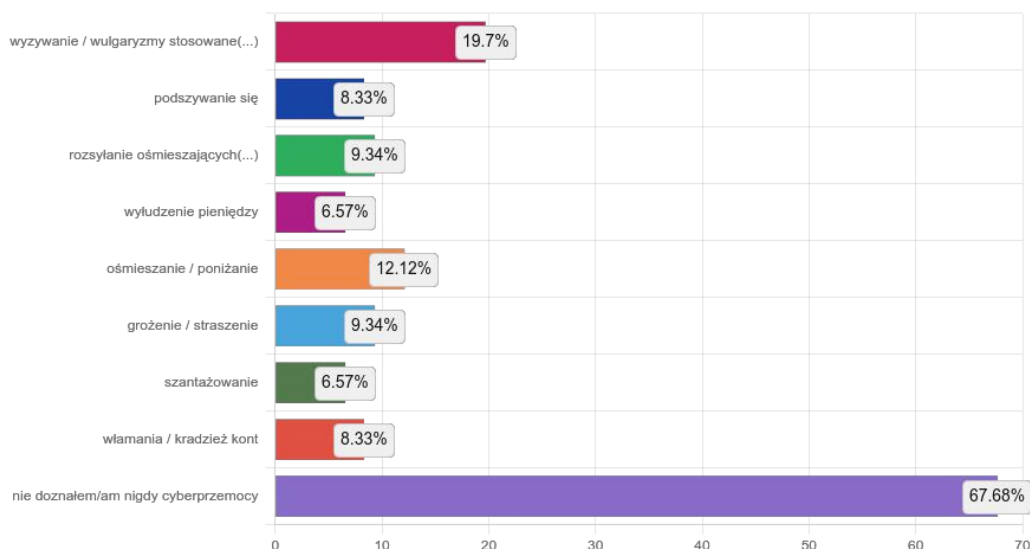
nie: 13,89% (55)

nie wiem: 43,18% (171)

Przemoc w szkole między uczniami może przybierać różne formy, w tym fizyczną, werbalną, czy też psychiczną, co może znacząco wpływać na doświadczenia uczniów i atmosferę w placówce edukacyjnej. W tym kontekście wszystkim badanym uczniom zadano pytanie, czy w ich szkole istnieje problem przemocy między uczniami. Większość ankietowanych wskazało odpowiedź „nie wiem” - 43,18%. W dalszej kolejności uczniowie wybierali odpowiedzi: „tak” - 42,93% osób oraz „nie” - 13,89% badanych.

9) Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Najczęściej wybierano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” - 67,68% osób oraz „wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” - 19,7% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie / poniżanie” - 12,12% badanych mieszkańców, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 9,34% osób, „grożenie / straszenie” - 9,34% respondentów, „podśzywanie się” - 8,33% ankietowanych, „włamania / kradzież kont” - 8,33% uczniów, „wyłudzenie pieniędzy” - 6,57% osób oraz „szantażowanie” - 6,57%.

Problem przemocy – dzieci klas VI – VIII ciechanowskich szkół podstawowych

W badaniu uczniów wzięło udział 320 osób. Największą grupę badanych stanowili chłopcy tj. 51,56% osób. Mniej liczną grupę tworzyły dziewczęta - tj. 48,44% osób.

kobieta: **48,44%** (155)

mężczyzna: **51,56%** (165)

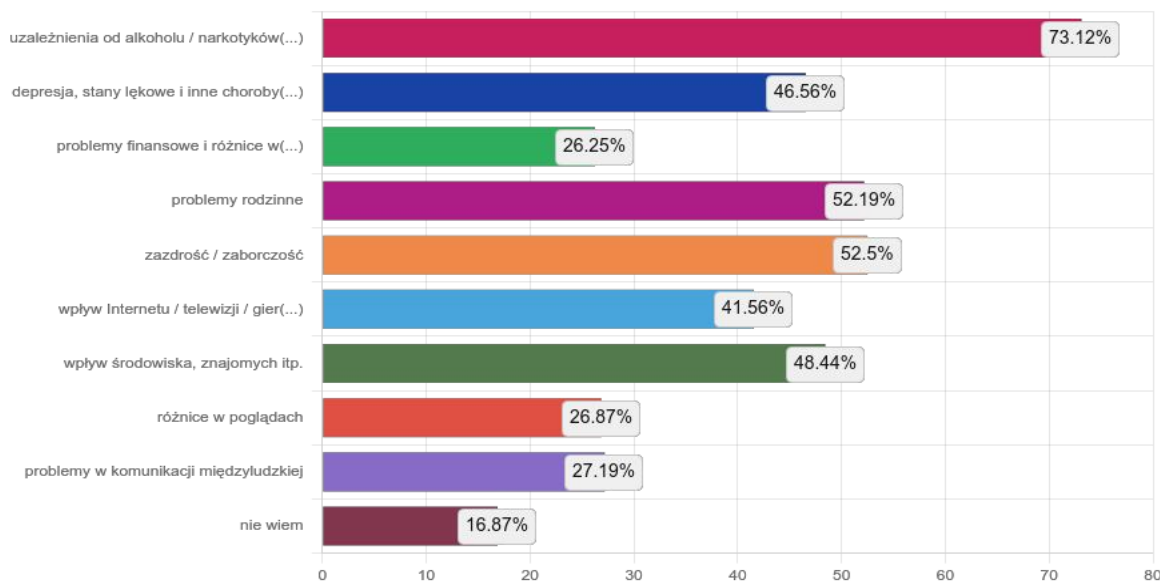
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VII” - 60,62% uczniów oraz „VIII” - 39,37% uczniów.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

VII: **60,62%** (194)

VIII: **39,37%** (126)

1) Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu / narkotyków / dopalaczy” - 73,12% osób oraz „zazdrość / zaborczość” - 52,5% badanych. Rzadziej wskazywano na: „problemy rodzinne” - 52,19% badanych uczniów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 48,44% osób, „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 46,56% respondentów, „wpływ Internetu / telewizji / gier komputerowych itp.” - 41,56% ankietowanych, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 27,19% respondentów, „różnice w poglądach” - 26,87% osób, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 26,25% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 16,87% ankietowanych.

Odpowiedzi uczniów sugerują, że istotne jest podkreślanie roli edukacji dotyczącej radzenia sobie z emocjami oraz budowania zdrowych relacji interpersonalnych, aby zapobiegać sytuacjom agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży.

2) Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

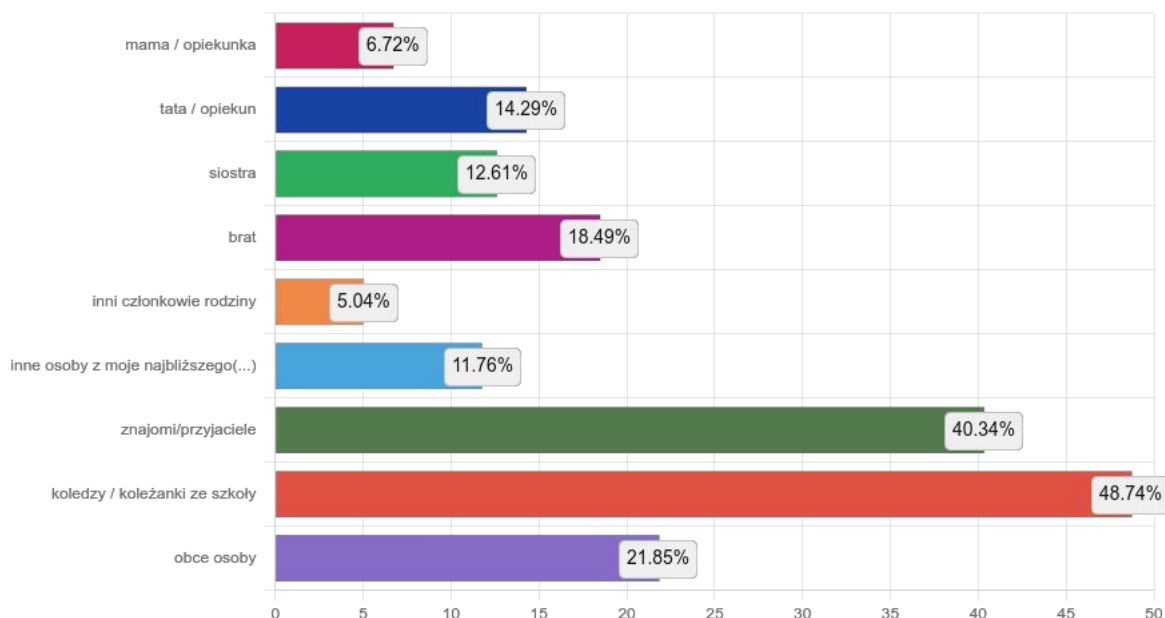
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

tak : **37,19%** (119)

nie: **62,81%** (201)

Następnie uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badania wykazują, że 37,19% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 62,81%, nie miała takiego doświadczenia.

3) Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

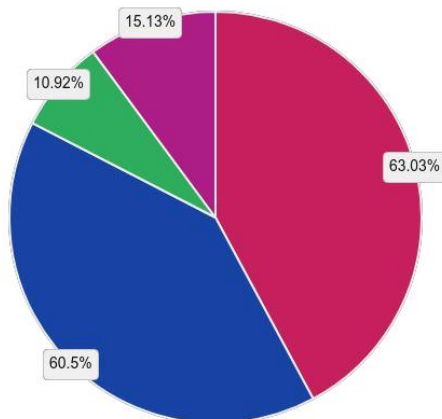

Uczniów zapytano, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (48,74%). Następnie wskazywano na: 153 „znajomi/przyjaciele” - 40,34% badanych, „obce osoby” - 21,85% badanych uczniów, „brat” - 18,49% osób, „tata / opiekun” - 14,29% respondentów, „siostra” - 12,61% ankietowanych, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 11,76% respondentów, „mama / opiekunka” - 6,72% osób, „inni członkowie rodziny” - 5,04% ankietowanych uczniów. Takie dane mogą sugerować, że przemoc rówieśnicza jest obecna w różnych sferach życia uczniów, co wymaga skoncentrowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne środowisko szkolne oraz

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

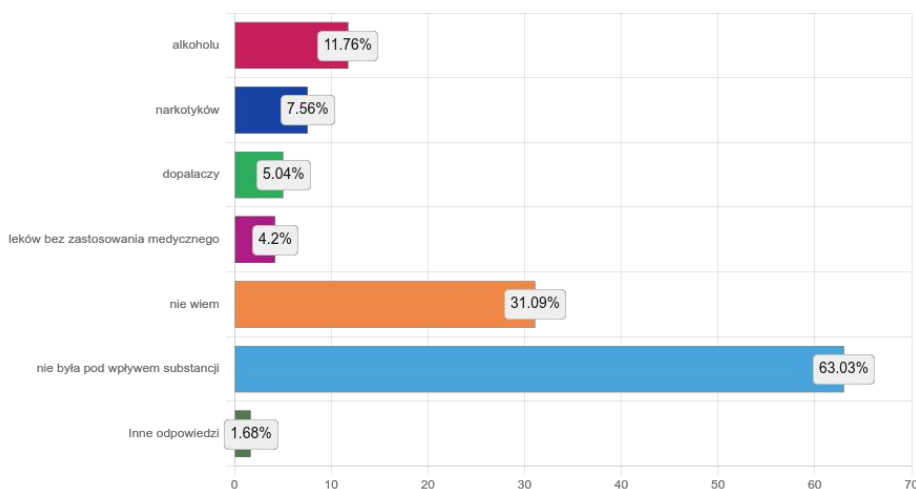
promować pozytywne relacje między uczniami.

4) Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 63,03% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp.” - 60,5% uczniów, „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - 15,13% ankietowanych uczniów, a także „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś” - w ten sposób wskazywało 10,92% osób.

5) Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2)

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 63,03% osób oraz „nie wiem” - 31,09% badanych, a także „alkoholu” - 11,76% badanych uczniów, „narkotyków” - 7,56% osób, „dopalaczy” - 5,04% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 4,2% ankietowanych.

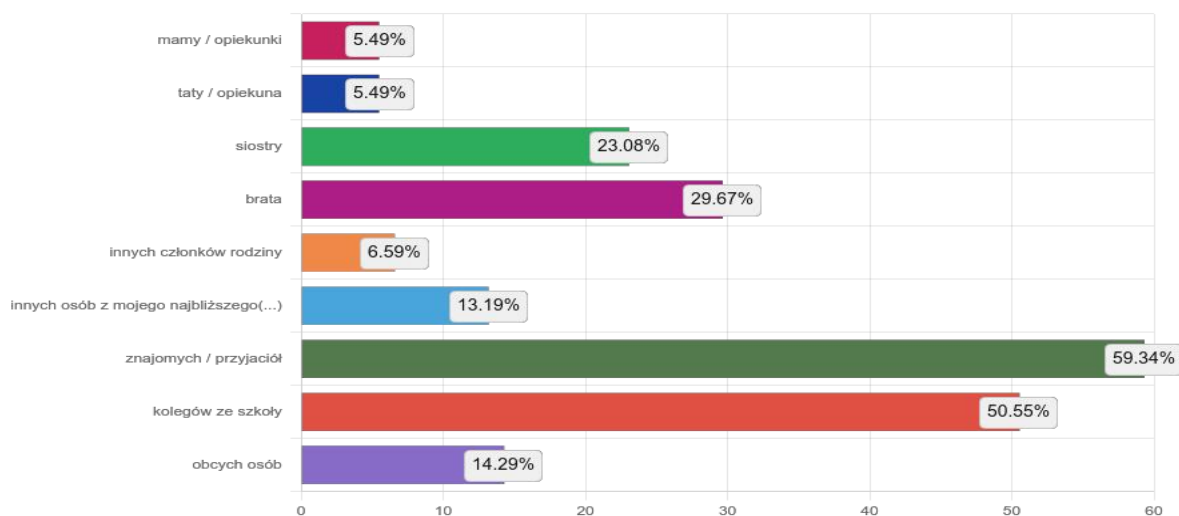
6) Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **28,44%** (91)

nie: **71,56%** (229)

Następnie wszystkich uczniów zapytano, czy stosowali kiedykolwiek przemoc wobec innych. Odpowiedzi uczniów pokazują, że większość z nich (71,56%) nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 28,44% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc.

7) Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „znajomych / przyjaciół” wybrało ją 59,34% osób oraz „kolegów ze szkoły” wybrało ją 50,55% badanych. Rzadziej wybierano: „brata” - 29,67% badanych uczniów, „siostry” - 23,08% osób, „obcych osób” - 14,29% respondentów, „innych osób z mojego 156 najbliższego otoczenia” - 13,19% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 6,59% respondentów, „mamy / opiekunki” - 5,49% osób oraz „taty / opiekuna” - 5,49% uczniów.

8) Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

groziłeś/aś, zastraszalesz/aś, przeżywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzalesz/aś itp.: **47,25%** (43)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **76,92%** (70)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **14,29%** (13)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,92% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszalesz/aś, przeżywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzalesz/aś itp.” - 47,25% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 14,29% ankietowanych uczniów.

9) Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: 41,87% (134)

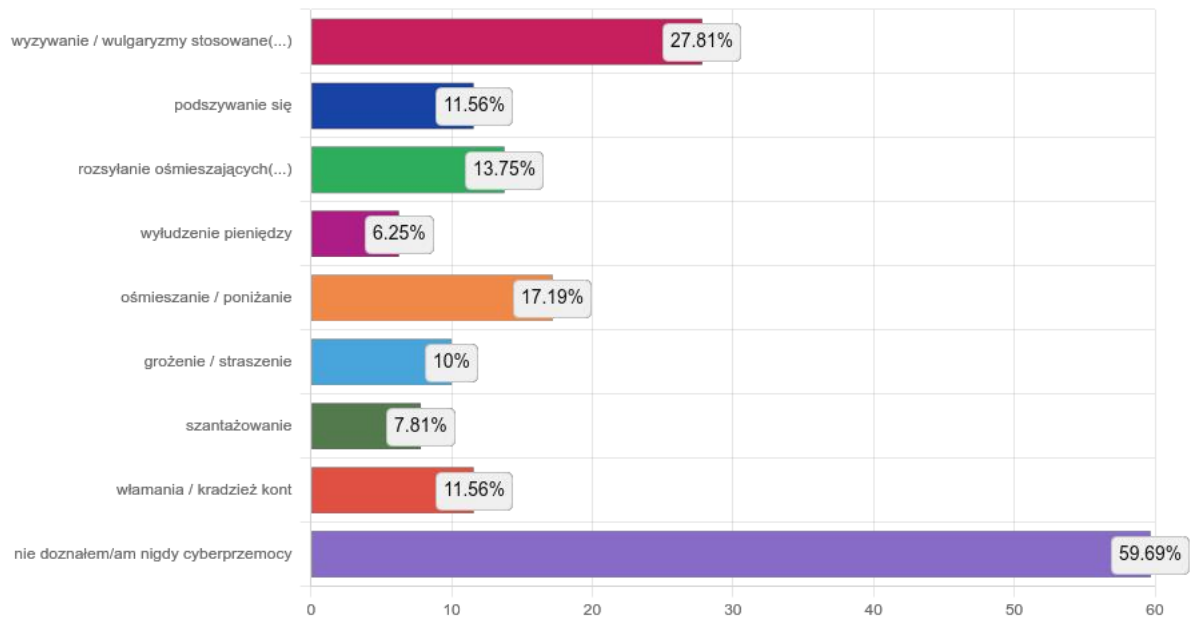
nie: 18,44% (59)

nie wiem: 39,69% (127)

Przemoc w szkole między uczniami może przybierać różne formy, w tym fizyczną, werbalną, czy też psychiczną, co może znacząco wpływać na doświadczenia uczniów i atmosferę w placówce edukacyjnej. W tym kontekście wszystkim badanym uczniom zadano pytanie, czy w ich szkole istnieje problem przemocy między uczniami. Większość ankietowanych wskazało odpowiedź „tak” - 41,87%. W dalszej kolejności uczniowie wybierali odpowiedzi: „nie wiem” - 39,69% osób oraz „nie” - 18,44% badanych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

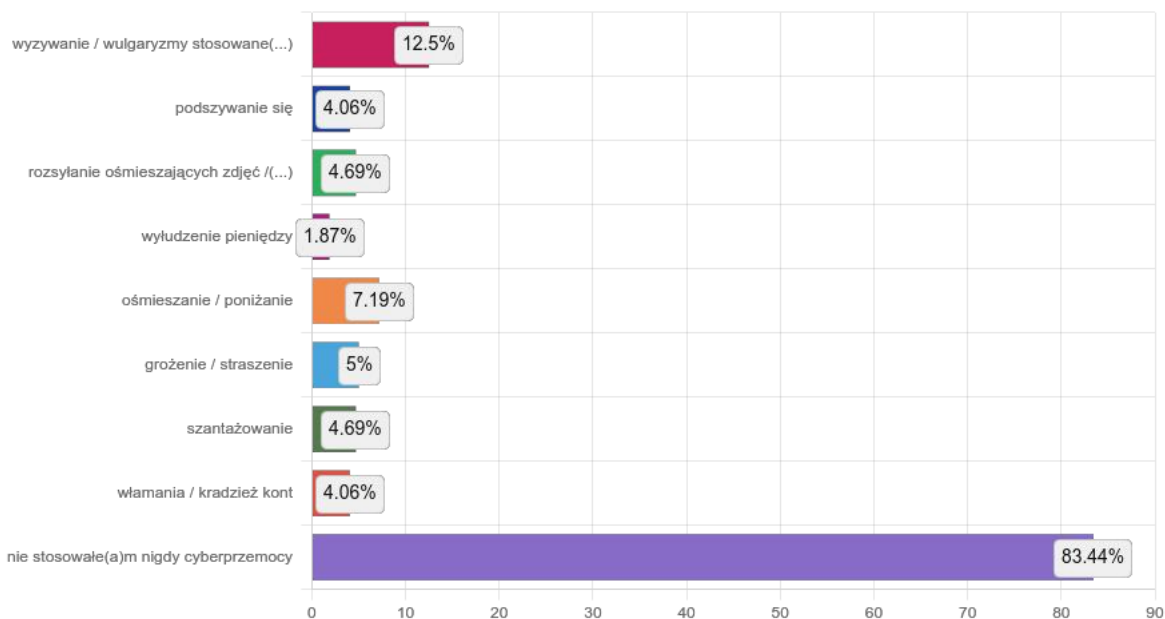
10) Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Najczęściej wybierano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” - 59,69% osób oraz „wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” - 27,81% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie / poniżanie” - 17,19% badanych mieszkańców, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 13,75% osób, „podszycanie się” - 11,56% respondentów, „włamania / kradzież kont” - 11,56% ankietowanych, „grożenie / straszenie” - 10% uczniów, „szantażowanie” - 7,81% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” – 6,25%.

11) Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

Następnie ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wybierano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” - 83,44% osób, „wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” - 12,5% badanych, „ośmieszanie / poniżanie” - 7,19% uczniów, „grożenie / straszenie” - 5% osób, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć / filmików” - 4,69% respondentów, „szantażowanie” - 4,69% ankietowanych, „podszycanie się” - 4,06% respondentów, „włamania / kradzież kont” - 4,06% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 1,87% ankietowanych uczniów.

IV. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej,
- 1) osób stosujących przemoc wobec członków rodziny,
- 2) członków rodzin osób wskazanych w punkcie 1) i 2) oraz innych świadków przemocy,
- 3) społeczności lokalnej (osób dorosłych oraz dzieci w ramach działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej),
- 4) przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej (m.in. policjantów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników oświaty i ochrony

zdrowia).

Dzieci i młodzież zagrożone zjawiskiem przemocy oraz ich rodzice i opiekunowie mogą także korzystać z nieodpłatnej oferty pomocowej, kierowanej do nich w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (konsultacje psychologiczne indywidualne, formy szkoleniowe, programy profilaktyczne). Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przewiduje również darmową pomoc psychologiczną i prawną dla dorosłych mieszkańców Ciechanowa, w tym m.in. dla osób uwikłanych w przemoc domową. Wsparcie psychologiczne zapewnia również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Celem identyfikacji środowisk zagrożonych/dotkniętych przemocą domową Biuro PiRPU kontynuować będzie ścisłą współpracę z jednostkami i podmiotami wskazanymi w Części V. Programu. Oferta pomocowa Biura zostanie przedstawiona podczas organizowanych szkoleń, spotkań edukacyjnych oraz posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej. O formach pomocy świadczonej przez Biuro będziemy informować społeczność lokalną m.in. podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

V. Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Urząd Miasta Ciechanów, w strukturze którego funkcjonuje Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień (zwane również Biurem PiRPU) gdzie:
 - a) prowadzone jest nieodpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób doznających przemocy domowej,
 - b) działa telefon zaufania dla osób uzależnionych, pod numerem którego udzielane są również informacje z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana również MKRPA, która jest głównym koordynatorem zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i sporządzania „Niebieskiej Karty”. Jej zadaniem jest:
 - a) Prowadzenie rozmów motywacyjnych oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

- sobie z zaistniałymi problemami alkoholowymi,
- a) wszczynanie postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, w tym objętych procedurą „Niebieska Karta”,
 - b) występowanie do sądu o orzeczenie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych, objętych procedurą „Niebieska Karta”,
 - c) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), gdzie:
- a) działa Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
 - a) wszczynana jest procedura ochrony osób doznających przemocy domowej „Niebieska Karta”,
 - b) świadczona jest pomoc finansowa oraz prowadzona praca socjalna z osobami uwikłanymi w przemoc.
4. Komenda Powiatowa Policji (KPP), w której:
- a) świadczona jest pomoc interwencyjna dla osób doznających przemocy domowej,
 - a) inicjowana jest procedura „Niebieska Karta”.
5. Prokuratura Rejonowa:
- a) nadzorująca postępowania karne prowadzone o przestępstwa z użyciem przemocy wobec osób najbliższych,
 - b) stosująca środki zapobiegawcze wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.
6. Sąd Rejonowy:
- a) wydający orzeczenia wobec osób oskarżonych o przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osób najbliższych,
 - a) stosujący środki karne i probacyjne w stosunku do osób skazanych za przemoc domową,
 - b) dozorujący/nadzorujący zachowanie osób skazanych za przestępstwo znęcania się/zobowiązanych do podjęcia leczenia odwykowego za pośrednictwem kuratorów I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), do zadań którego należy m.in.:
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

8. Poradnie Leczenia Uzależnień (poradnia w Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim oraz Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT):
 - a) realizujące programy terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin,
 - a) świadczące pomoc psychologiczną oraz konsultacje psychiatryczne,
 - b) inicjujące procedurę „Niebieska Karta”.
9. Specjalistyczny Szpital Wojewódzki oraz inne niepubliczne placówki służby zdrowia:
 - a) zapewniające pomoc medyczną osobom poszkodowanym przemocą ze strony osób najbliższych,
 - a) zobowiązane do wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
 - b) wszczynające procedurę „Niebieska Karta”.
10. Placówki oświatowe (żłobki, przedszkola i szkoły):
 - a) mające uprawnienie do podjęcia procedury „Niebieska Karta”,
 - a) zapewniające pomoc pedagogiczną dla dzieci i młodzieży doznającej przemocy domowej.
11. Organizacje pozarządowe (TPD, PCK, itd.): świadczące w zakresie swoich zadań statutowych pomoc dla dorosłych oraz dzieci, w tym doznających przemocy domowej.
12. Kościół katolicki, inne Kościoły i związki wyznaniowe w zakresie: udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej.

Ww. instytucje tworzą lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej.

VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu, wskaźniki realizacji celów oraz zakładane rezultaty działań.

Cel główny Programu:

Zapobieganie zjawisku przemocy domowej na terenie miasta Ciechanowa oraz pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową.

Cele szczegółowe Programu:

1. Pomoc osobom pokrzywdzonym przemocą domową.
2. Działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Podejmowanie działań profilaktycznych oraz informacyjno – edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w stosunku do dzieci i młodzieży.

Cel główny oraz cele szczegółowe Programu zostaną wypełnione poprzez realizację zadań, określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o których mowa w punkcie VII Programu.

Wskaźnikami realizacji celów określonych w Programie będą:

w zakresie celu szczegółowego nr 1:

- a) liczba konsultacji udzielonych w zakresie poszczególnych form wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub liczba osób korzystających z ww. pomocy,
- a) liczba „Niebieskich Kart” złożonych w Zespole Interdyscyplinarnym,
- b) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- c) liczba osób doznających przemocy, objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- d) liczba wypełnionych formularzy „NK – C”,
- e) liczba zwołanych posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- f) liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych, realizujących procedurę „Niebieska Karta”,
- g) liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”,
- h) liczba posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz spotkań grup diagnostyczno pomocowych, w których uczestniczył pracownik Biura PiRPU/członek MKRPA w Ciechanowie,
- i) liczba osób skierowanych do ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- j) liczba dzieci odebranych przez pracowników socjalnych w związku z przemocą domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

w zakresie celu szczegółowego nr 2:

- a) liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej w procedurze „Niebieska Karta”,
- a) liczba wypełnionych formularzy „NK – D”,
- b) liczba złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk (przestępstwo znęcania się),
- c) liczba wystosowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do organów ścigania oraz sądu innych pism procesowych,
- d) liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) liczba wniosków złożonych w MKRPA o wszczęcie postępowania o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec nadużywających alkoholu członków rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- f) liczba wniosków MKRPA do Sądu Rejonowego w Ciechanowie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego uzależnionych członków rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”,
- g) liczba sprawców przemocy domowej z terenu miasta Ciechanowa, uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno–edukacyjnych, psychologiczno – terapeutycznych oraz innych zajęciach o charakterze wspierającym, adresowanych do osób stosujących przemoc domową,
- h) liczba sprawców przemocy domowej, którzy ukończyli ww. programy,
- i) liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji dotyczących przemocy domowej,
- j) liczba osób stosujących przemoc domową zatrzymanych przez Policję (art. 15 a ustawy o Policji),
- k) liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia przez osobę stosującą przemoc domową wspólnie zajmowanego z pokrzywdzonym mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia/zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (art. 15 aa ust. 1 ustawy o Policji),
- l) liczba osób stosujących przemoc domową, pozostających pod wpływem alkoholu, zatrzymanych do wytrzeźwienia,
- m) liczba nadzorowanych przez Prokuraturę Rejonową postępowań przygotowawczych

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

- z art. 207 kk, w tym zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia do sądu,
- n) liczba podejrzanych o przestępstwo z art. 207 kk, wobec których Prokuratura Rejonowa zastosowała środki zapobiegawcze w postaci dozoru, nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, zakazu zbliżania się oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym,
 - o) liczba osób osądzonych z art. 207 kk,
 - p) liczba aresztów tymczasowych zastosowanych do spraw z art. 207 kk,
 - q) liczba osób prawomocnie skazanych z art. 207 kk na karę pozbawienia wolności,
 - r) liczba zastosowanych wobec sprawców przemocy domowej środków karnych w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym, nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,
 - s) liczba zastosowanych wobec sprawców przemocy domowej środków probacyjnych,
 - t) liczba sprawowanych dozorów kuratorskich nad osobami skazanymi za przemoc wobec najbliższych,
 - u) liczba prawomocnych orzeczeń sądowych wydanych na podstawie art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia).

w zakresie celu szczegółowego nr 3:

- a) liczba zorganizowanych form profilaktycznych oraz informacyjno-edukacyjnych kierowanych do osób dorosłych lub /i/ dzieci i młodzieży zagrożonych/doznających przemocy domowej oraz liczba uczestników ww. działań,
- a) liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych i informacyjnych.

w zakresie celu szczegółowego nr 4:

- a) liczba przeprowadzonych form szkoleniowych oraz liczba uczestników ww. działań,
- a) liczba przeprowadzonych spotkań superwizyjnych lub innych inicjatyw, realizowanych w ramach systemu wsparcia osób pracujących z rodzinami dotkniętymi/zagrożonymi przemocą, w tym w procedurze „Niebieska Karta” oraz liczba uczestników ww. działań.

Oczekiwanymi rezultatami działań podejmowanych w ramach Programu będą:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

w zakresie celu szczegółowego nr 1:

- a) przerwanie przemocy domowej w rodzinach dotkniętych tym problemem,
- b) zapewnienie stałej dostępności do profesjonalnej pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową. W oparciu o dostępne informacje osoby, które potrzebują wsparcia i pomocy mogą zgłosić się do Biura z własnej inicjatywy. Dodatkowo zainteresowani będą zachęceni do kontaktu z Biurem PiRPU przez przedstawicieli służb i instytucji współpracujących z Placówką (np. policjantów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, pracowników poradni leczenia uzależnień). Dzięki wspomaganemu dyżurowi wykwalifikowanego prawnika Biuro PiRPU świadczyć będzie pomoc prawną dla osób pokrzywdzonych przemocą domową, umożliwiając w ramach zgłaszanych potrzeb ostateczne, faktyczne i trwałe odseparowanie się tych osób od stosujących przemoc członków rodziny,
- c) za pośrednictwem działającego w Biurze telefonu zaufania konsultowane zostaną nadal sprawy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jak również będą realizowane zapisy do specjalistów oraz przekazywane dane teledadresowe instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- d) Zespół Interdyscyplinarny, który funkcjonuje w Gminie Miejskiej Ciechanów od 2011 r. jako organ wspierający, koordynujący i monitorujący przebieg oraz efekty pracy służb i instytucji, do zadań których należy tworzenie warunków umożliwiających zapobieganie przemocy domowej, wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, mechanizmów i skutków przemocy oraz form przeciwdziałania zachowaniom agresywnym,
- e) motywowanie osób doznających przemocy do zmiany własnych zachowań i postaw,
- f) wzrost wiedzy na temat praw osób doznających przemocy i częstsze korzystanie przez osoby krzywdzone z rozwiązań prawnych zwiększających ich bezpieczeństwo oraz chroniących naruszone prawa, a także zwiększenie świadomości prawnych konsekwencji stosowania przemocy,
- g) zapewnienie bezpieczeństwa oraz schronienia dorosłym i dzieciom pokrzywdzonym przemocą domową.

w zakresie celu szczegółowego nr 2:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

- a) zatrzymanie przemocy w konkretnych przypadkach,
- a) zmniejszenie ogólnej skali zachowań agresywnych,
- b) oddziaływanie na problem współistniejący z przemocą (m.in. problem alkoholowy członka/ członków rodziny dotkniętej przemocą),
- c) motywowanie osób stosujących przemoc do zmiany własnych zachowań i postaw,
- d) wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów i skutków stosowania przemocy,
- e) wzrost świadomości prawnych konsekwencji zachowań agresywnych,
- f) odizolowanie, ukaranie i resocjalizacja sprawców przemocy domowej.

w zakresie celu szczegółowego nr 3:

- a) wzrost wiedzy osób dorosłych lub /i/ dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy, jej form, mechanizmów i skutków,
- a) wzrost wiedzy i świadomości społeczności lokalnej na temat przemocy domowej oraz form przeciwdziałania przemocy,
- b) rozpowszechnianie informacji na temat miejsc na terenie Ciechanowa, w których udzielana jest pomoc osobom doznającym przemocą,
- c) upowszechnianie oferty Biura PiRPU w zakresie pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.

w zakresie celu szczegółowego nr 4:

- a) nabycie/podnoszenie poziomu wiedzy na temat przemocy domowej, jej mechanizmów, form, rodzajów oraz problemów współistniejących z przemocą (chorób, zaburzeń, uzależnień i innych deficytów),
- b) nabycie/doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej zachowań agresywnych stosowanych wobec/przez dzieci/dorosłych,
- c) doskonalenie metod pracy z osobami uwikłanymi w przemoc domową, podnoszenie kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów i konfliktów oraz motywowania członków rodzin dotkniętych przemocą do zmiany zachowania,
- d) wspieranie, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, wzajemna wymiana doświadczeń, podnoszenie kwalifikacji oraz nabywanie nowych umiejętności przez osoby zawodowo zajmujące się problematyką przemocy domowej,

- e) udział w specjalistycznych wyjazdowych szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej pracowników Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, odpowiedzialnych za opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

VII. Zadania Programu

W ramach celów szczegółowych określonych w Części VI Programu będą realizowane następujące zadania:

Cel szczegółowy nr 1: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

1.1 Świadczenie pomocy w Biurze PiRPU, adresowanej do osób dotkniętych przemocą domową, dorosłych członków ich rodzin oraz świadków przemocy. Do zadań ww. pracownika Biura PiRPU należeć będzie m.in.: współpraca z lokalnymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, zawiadamianie organów ścigania o powziętym podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec osoby najbliższej oraz Prokuratury, Policji lub Sądu Rodzinnego o przypadkach krzywdzenia dzieci.

1.2 Prowadzenie telefonu zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu, dostępnego także dla osób uwikłanych w przemoc domową. Pod numerem telefonu zaufania (23 673 49 64) każdy zainteresowany uzyska podstawowe informacje dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy domowej oraz dane teleadresowe instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Za pośrednictwem telefonu zaufania osoby doświadczające przemocy ze strony najbliższych lub świadkowie takich zachowań mogą również zgłaszać przypadki występowania przemocy domowej.

1.3 Działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych w procedurze ochrony osób doznających przemocy domowej „Niebieska Karta”.

W jego składzie znajdują się osoby przeszkolone w tym zakresie, reprezentujące

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

instytucje tworzące lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej tj. przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, a także kuratorzy I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie. Siedzibą Zespołu Interdyscyplinarnego jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

Podstawę prawną funkcjonowania Zespołu stanowi Uchwała Nr 712/LXX/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Aktualny skład osobowy Zespołu określa Zarządzenie Nr 122/2023 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 19 września 2023 r. W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczy 11 osób. Udział członków zespołu w posiedzeniach jest obowiązkowy, a o terminie posiedzenia każdy jest informowany z 7-dniowym wyprzedzeniem.

Do pracy z konkretnymi rodzinami uwikłanymi w przemoc domową Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, której członkowie pracują równolegle zarówno z osobą doświadczającą przemocy, jak i ze sprawcą zachowań przemocowych.

1.4 Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych pracownika Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, będącego jednocześnie członkiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach pracy w Zespole i grupie diagnostyczno-pomocowej, pracownik ten będzie m.in. uczestniczył w tworzeniu i realizowaniu indywidualnego planu pomocy dla osób i rodzin, których sytuacja będzie przedmiotem pracy Zespołu lub grupy oraz rozpowszechniał ofertę programową Biura PiRPU. W przypadku, gdy przemocy towarzyszyć będzie problem alkoholowy członka rodziny pracownik Biura/członek MKRPA będzie zapoznawał rodziny objęte "Niebieską Kartą" z procedurą leczenia odwykowego pod nadzorem sądu oraz przedstawiał lokalną ofertę pomocy w tym zakresie.

1.5 Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia.

Ogólnopolska diagnoza infrastruktury wsparcia dla osób doznających przemocy wykazała, że osoby te w niewielkim stopniu, biorąc pod uwagę całokształt rozwiązań pomocowych do nich kierowanych, korzystały z miejsc noclegowych zinstytucjonalizowanych [badanie z 2017 r.: „*Ogólnopolska diagnoza infrastruktury wsparcia osób doznających przemocy oraz ocena efektywności i skuteczności stosowanych form pomocy*”]. W przypadku konieczności opuszczenia miejsca zamieszkania pokrzywdzeni przemocą w pierwszej kolejności szukali wsparcia i schronienia u krewnych lub znajomych. Dopiero w przypadku braku takiej możliwości decydowali się na pomoc specjalistycznych ośrodków wsparcia z miejscami noclegowymi, pozytywnie oceniając świadczoną w nich opiekę.

Rządowy system wspierania ofiar przemocy przewiduje tworzenie i funkcjonowanie ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy z bazą noclegową. Najbliższym tego typu miejscem jest Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie, będący specjalistyczną placówką, której celem jest niesienie pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętym przemocą.

W ramach działającego w strukturach Zespołu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie osoby doświadczające agresji ze strony najbliższych mogą skorzystać m.in. z całodobowego pobytu w Ośrodku przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Placówka zapewnia także wsparcie psychologiczne, prawne i medyczne. Pomoc udzielana jest bezpłatnie. Placówka wspiera pokrzywdzonych przemocą mieszkańców pozostałych powiatów województwa mazowieckiego, w tym osoby z terenu naszego miasta.

O ofercie Zespołu Ośrodków Wsparcia w Mławie informowane będą wszystkie osoby doświadczające przemocy domowej, potrzebujące schronienia.

1.6 Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom pokrzywdzonym przemocą domową, w procedurze odebrania dziecka z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową. Uprawnienie te przysługuje pracownikowi socjalnemu, który odbierając dziecko pokrzywdzone przemocą ze strony rodzica/opiekuna ściśle współpracuje w tym zakresie z funkcjonariuszem Policji oraz przedstawicielem

ochrony zdrowia, umieszczając je poza domem rodzinnym, w bezpiecznym, wolnym od przemocy miejscu (u zamieszkujących oddzielnie najbliższych krewnych, rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej).

Cel szczegółowy nr 2: Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową.

2.1 Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieska Karta”, podejmowane przez grupę diagnostyczno-pomocową w konkretnych rodzinach doznających przemocy. Powołanie grupy inicjuje złożenie u Przewodniczącej Zespołu wypełnionego formularza „Niebieska Karta-A”, na podstawie którego ustalony zostaje skład osobowy grupy diagnostyczno-pomocowej, dostosowany do osobowego składu rodziny wskazanej w Karcie, jej indywidualnych problemów i potrzeb. Członków grupy diagnostyczno-pomocowej powołuje się spośród: pracowników socjalnych MOPS w Ciechanowie, dzielnicowych KPP Ciechanów, kuratorów służby sądowej, przedstawicieli MKRPA w Ciechanowie, pedagogów szkolnych ciechanowskich placówek oświatowych/wychowawców przedszkolnych, pracowników lokalnych placówek ochrony zdrowia.

Na spotkanie z grupą diagnostyczno-pomocową zapraszana jest osoba doznająca jak również osoba podejrzana o stosowanie przemocy domowej, która:

- spotkania mają na celu indywidualne dopasowanie oferowanej im formy pomocy i wsparcia np. pomoc psychologiczną, psychiatryczną, prawną, pedagogiczną, socjalną, terapeutyczną pod kątem uzależnienia od substancji psychoaktywnej. Grupa zajmuje się również kierowaniem osób stosujących przemoc domową do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, których ukończenie jest niezbędne do okazania zaświadczenia o uczestnictwie grupie diagnostyczno-pomocowej, która realizuje procedurę „NK”,
- członkowie grup w obecności zaproszonego, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą domową, dokonywana jest analiza sytuacji rodzinnej i wypełnienia formularza „NK-C”, jeżeli osoba zaproszona nie stawia się na spotkanie nie wstrzymuje to od obowiązku prowadzenia prac grupy i bez udziału zainteresowanego członkowie opracowują wspólny plan pomocy rodzinie, praca w obecności osoby zaproszonej, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc

domową, członkowie grupy wypełniają formularz „NK – D”.

Głównym zadaniem grupy diagnostyczno-pomocowej jest opracowanie i realizacja planu pomocy dla konkretnej rodziny, dotkniętej problemem przemocy domowej. Działania monitorujące osób lub rodzin a także zagrożonych jej wystąpieniem odbywa się również po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty przez okres 9 miesięcy, które mają na celu analizę i ocenę patowej sytuacji. Sporządzony plan pomocy obejmuje nie tylko działania wobec osób doświadczających przemocy, ale również czynności o charakterze wspierającym, motywującym lub zobowiązującym wobec sprawców zachowań agresywnych. W przypadku zaistnienia takiej potrzeby, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej informują również Przewodniczącą Zespołu o konieczności zawiadomienia organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub Sądu Rodzinnego o ujawnionych nieprawidłowościach wychowawczych w rodzinach objętych procedurą „Niebieska Karta”.

2.2 Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieska Karta” .

2.2.1 Możliwość sporządzenia „Niebieskiej Karty” w MKRPA, której siedzibą jest Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

2.2.2 Inicjowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”, mających problem alkoholowy.

2.3 Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych opracowywanych i realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, jako zadanie z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat, programów psychologiczno – terapeutycznych oraz innych zajęć w formie podjęcia działań powstrzymujących przemocowców przed dalszą agresją oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. określone zostały standardy prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, która obejmuje:

- ❖ zmianę przekonania odbiorców programów korekcyjno - edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

- ❖ powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
- ❖ rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych,
- ❖ zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy,
- ❖ wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania,
- ❖ poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej,
- ❖ kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej,
- ❖ uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- ❖ uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

2.3.1 Działania interwencyjne oraz procesowe wobec osób podejrzewanych / podejrzanych / oskarżonych / skazanych za przemoc domową, podejmowane przez organy ścigania (Policję i Prokuraturę Rejonową) i Sąd Rejonowy. W zależności od okoliczności mogą one przyjąć postać krótkotrwałej izolacji sprawcy przemocy (zatrzymanie policyjne), zastosowania przez funkcjonariuszy Policji nakazu natychmiastowego opuszczenia zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub /i/ zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wszczęcia postępowania przygotowawczego z art. 207 kk i zastosowania przewidzianych prawem środków zapobiegawczych (m.in. nakaz okresowego opuszczenia przez sprawcę przemocy domowej lokalu wspólnie zajmowanego z pokrzywdzonym mieszkania, zakaz zbliżania się i zakaz kontaktowania z osobami pokrzywdzonymi, dozór Policji, tymczasowe aresztowanie) lub orzeczenia kary w postępowaniu sądowym.

2.3.2 Działania Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie w sytuacjach gwałtownej, tzw.

„gorącej” przemocy funkcjonariusze KPP Ciechanów dokonują zatrzymań agresywnych członków stosujących przemoc przyjmujących postać izolacji. Według ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 roku dzielnicowi pracują z osobą stosującą przemoc domową jak również monitorują sytuacje osób doznających przemocy przez okres dziewięciu miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieska karta”. Posiadają ponadto uprawnienie do zastosowania wobec osoby stosującej przemoc domową narzędzia służącego natychmiastowej izolacji sprawców przemocy domowej: zakaz kontaktowania się sprawcy z pokrzywdzonym, zakaz wstępu na teren szkoły lub innego miejsca, w którym regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą, zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy, zakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

2.3.3 Działania Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie: w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa osób najbliższych w stosunku do podejrzanych o fizyczne lub /i/ psychiczne znęcanie się (tj. o przestępstwo z art. 207 kk) prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie stosują środki zapobiegawcze w postaci dozoru, nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego.

2.3.4 Działania Sądu Rejonowego w Ciechanowie: według nowelizacji ustawy z dnia 9 marca 2023 roku Sąd Rejonowy w najbardziej niebezpiecznych okolicznościach na wniosek Prokuratury wydaje postanowienia o zastosowanie wobec podejrzanych o stosowanie środka zapobiegawczego w postaci dozoru, nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego poprzez wskazanie w postanowieniu wyrażoną odległość w metrach, zakaz kontaktowania się z osobą pełnoletnią dotkniętą przemocą domową. Za złamanie zakazów przez osobę stosującą przemoc domową sprawca podlega wymierzonej karze aresztu od 5 do 30 dni, ograniczenia wolności w formie zobowiązania się do nie opuszczenia stałego miejsca pobytu, nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz grzywny do 5 000 zł. Wśród rozwiązań z zakresu prawa cywilnego sąd, na wniosek osoby bezpośrednio pokrzywdzonej przemocą, może zobowiązać stosującego przemoc członka rodziny do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania. Powyższe rozwiązanie jest trwałym sposobem odizolowania osoby stosującej przemoc od osób dotkniętych zachowaniami agresywnymi.

Cel szczegółowy nr 3: Prowadzenie działań profilaktycznych oraz informacyjno edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

3.1 Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych kierowanych do osób zagrożonych/doświadczających przemocy (dorosłych, dzieci i młodzieży), przyjmujących postać warsztatów, ćwiczeń, wykładów, kampanii, spektakli profilaktycznych, koncertów, paneli dyskusyjnych, konkursów, audycji radiowych itd. Celem planowanych inicjatyw będzie m.in. wzrost wiedzy adresatów działań na temat zjawiska przemocy, jej form i mechanizmów, edukacja w zakresie prawnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji zachowań przemocowych, nauka adekwatnego reagowania w przypadku zagrożenia przemocą, zapobieganie przemocy, bieżąca informacja o zmianach/nowych rozwiązaniach i kierunkach działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te Biuro PiRPU będzie podejmowało samodzielnie lub we współpracy z instytucjami wskazanymi w Części V Programu.

3.2 Udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej, krzywdzenia dzieci oraz informujących o zasadach prowadzenia procedury „Niebieska Karta”. Materiały będą nieodpłatnie upowszechniane interesantom Biura PiRPU oraz instytucjom współpracującym z Biurem (m.in. podczas organizowanych inicjatyw szkoleniowych i edukacyjnych). Wśród materiałów znajdzie się także informator z danymi teleadresowymi lokalnych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania wskazane w podpunktach 3.1 – 3.2 będą realizowane przez cały rok.

Cel szczegółowy nr 4: Zwiększanie wiedzy i doskonalenie kompetencji zawodowych przedstawicieli lokalnych służb, instytucji i podmiotów realizujących procedury „Niebieskie Karty” oraz osób pracujących z rodzinami uwikłanymi lub zagrożonymi przemocą domową

4.1 Organizowanie specjalistycznych szkoleń, adresowanych do profesjonalistów, tj. przedstawicieli służb i instytucji zawodowo zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej, współpracujących m.in. w realizowaniu procedury ochrony osób doznających przemocy domowej „Niebieska Karta”: nauczycieli,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

wychowawców, pedagogów szkolnych, innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, psychologów, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych, innych przedstawicieli Sądu i Prokuratury, pracowników pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz MKRPA. Inicjatywy szkoleniowe przyjmą formę m.in. wykładów, warsztatów, ćwiczeń oraz paneli dyskusyjnych. Będą prowadzone dla grup jednorodnych zawodowo lub grup interdyscyplinarnych. Celem szkoleń będzie m.in.: nabycie/podnoszenie wiedzy (w tym psychologicznej i prawnej) z zakresu przemocy domowej, jej mechanizmów, form, rodzajów oraz problemów współistniejących z przemocą (chorób, zaburzeń, uzależnień i innych deficytów), nabycie/doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej zachowań agresywnych stosowanych wobec dzieci/dorosłych, w tym zwrócenie uwagi na zasady niewerbalnego sposobu komunikowania się, mowę ciała oraz język korzyści pomagający w dotarciu do osób uwikłanych w przemoc, ułatwiający prawidłowe zrozumienie intencji i zachowań tych osób, doskonaleniem od pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, w tym z rodzinami obciążonymi problemami współistniejącymi z przemocą, podnoszenie kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów i konfliktów wśród dorosłych/dzieci, nauka zasad motywowania osób uwikłanych w przemoc do zmiany zachowania, pomoc w budowaniu strategii radzenia sobie z przemocą przez osoby pokrzywdzone (dzieci/dorosłych), edukacja w zakresie sposobów reagowania na przemoc, wzrost wiedzy na temat możliwości przeciwdziałania zachowaniom agresywnym, nabycie umiejętności rozpoznawania zachowań charakterystycznych dla osób dotkniętych przemocą.

4.2 Rozwijanie systemu wsparcia dla osób pracujących zawodowo z rodzinami dotkniętymi przemocą domową, m.in. poprzez prowadzenie superwizji oraz podejmowanie innych inicjatyw mających na celu zwiększenie efektywności pracy oraz rozwój zawodowy przedstawicieli służb i instytucji pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc domową, podnoszenie kwalifikacji i nabywanie nowych umiejętności przez członków grup diagnostyczno-pomocowych/zespołu interdyscyplinarnego, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Zadania wymienione w podpunktach 4.1 i 4.2 będą realizowane przez cały rok.

Wszystkie działania realizowane w zakresie celu 4 zostaną poddane ewaluacji, która obejmować będzie ocenę poziomu merytorycznego szkoleń, przygotowania i wiedzy

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

prowadzących/trenerów oraz przydatności prezentowanych treści dla uczestników zajęć. Ewaluacja zadania ma na celu optymalizację doboru przyszłych szkoleń i innych form edukacyjnych, kierowanych do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie naszego miasta.

Zadania Programu, obok formy tradycyjnej (bezpośredniej), w przypadku zaistnienia takiej konieczności lub potrzeby, przy uwzględnieniu możliwości technicznych Realizatora i Adresatów Programu, będą mogły także być realizowane z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

VIII. Zasady finansowania Programu oraz harmonogram działań i łącznych kosztów

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie finansowany ze środków budżetu miasta Ciechanów na 2025 r., zabezpieczonych w Dziale 852 Rozdziale: 85205.

Część działań zaplanowanych w Programie realizowanych będzie bez angażowania środków finansowych, w ramach pracy etatowej zatrudnionego w Biurze PiRPU pracownika odpowiedzialnego za realizację zadań związanych z problematyką przeciwdziałania przemocy domowej. Środki na obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych zabezpieczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w kwocie 500,00 zł.

Harmonogram działań i łącznych kosztów:

l.p	nazwa zadania realizowanego w ramach celu szczegółowego	podmiot odpowiedzialny za realizację zadania	termin realizacji zadania	zasady finansowania zadania
<u>Cel szczegółowy nr 1: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej</u>				
1.1				
1.2	telefon zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu z informacjami dla osób uwikłanych w przemoc domową	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych
1.3	działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych w procedurze ochrony osób doznających przemocy domowej „Niebieska Karta”	MOPS w Ciechanowie	cały rok	500,00 zł <u>budżet MOPS</u> (z przeznaczeniem na obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych)
1.4	udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych pracownika	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/MKRPA	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

	Biura PiRPU/członka MKRPA			finansowych (w ramach pracy etatowej pracownika Biura PiRPU)	
1.5	zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia	MOPS w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych (poprzez nawiązanie współpracy z Zespołem Ośrodków Wsparcia)	
1.6	zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom pokrzywdzonym przemocą domową	MOPS w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych (w ramach ustawowych obowiązków pracowników socjalnych)	
Cel szczegółowy nr 2: Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową					
2.1	oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieska Karta”	Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych	
2.2	działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieskie Karty”:				
	2.2.1	sporządzanie „Niebieskiej Karty”	MKRPA w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych
	2.2.2	inicjowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej (w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”), mających problem alkoholowy	MKRPA w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych
2.3	kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze wspierającym	podmioty realizujące procedurę „Niebieska Karta”	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych	
2.4	działania interwencyjne oraz procesowe wobec osób podejrzewanych/podejrzanych/oskarżonych/skazanych za przemoc w rodzinie	Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy	cały rok	budżety organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości	
Cel szczegółowy nr 3: Prowadzenie działań profilaktycznych oraz informacyjno – edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej					
3.1	Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – dotacja celowa z budżetu jst udzielona w trybie art. 221 ustawy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	Organizacje pożytku publicznego	cały rok	10 000,00 zł	

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.

3.2	udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania dodatkowych środków finansowych (z materiałów edukacyjnych będących w zasobach Biura PiRPU oraz uzyskanych nieodpłatnie od instytucji ogólnopolskich działających na rzecz pokrzywdzonych przemocą)
Cel szczegółowy nr 4: Zwiększanie poziomu kompetencji przedstawicieli lokalnych służb, instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.				
4.1	specjalistyczne szkolenia adresowane do profesjonalistów tj. przedstawicieli służb i instytucji zawodowo zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej: nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych, innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, psychologów, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych, innych przedstawicieli Sądu i Prokuratury, pracowników pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjmujące postać m.in. wykładów, warsztatów, ćwiczeń, paneli dyskusyjnych	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów	cały rok	7 000,00 zł
4.2	rozwijanie systemu wsparcia dla osób pracujących zawodowo z rodzinami dotkniętymi przemocą domową, m.in. poprzez prowadzenie superwizji i innych inicjatyw mających na celu zwiększenie efektywności pracy, przeciwdziałanie wypaleniu oraz rozwój zawodowy tych osób	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów	cały rok	3 000,00 zł

Łącznie: 20 500,00 zł

W tym:

- środki zabezpieczone w budżecie miasta dla Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień – **20.000,00 zł**
- środki zabezpieczone w budżecie miasta dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie na obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych – **500,00 zł**

IX: Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o analizę wskaźników realizacji celów Programu, wskazanych

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów na 2025 r.**

w części VI.

Coroczne sprawozdanie z realizacji Programu Prezydent Miasta Ciechanów przedłoży Radzie Miasta w terminie wskazanym w planie pracy Rady i jej Komisji.

Tomasz Kosielski
Kierownik BPiRPU